

'S HEEREN VROEGSTE
LEVENSJAREN

DOOR

GEERTRUIDA

○○○○○

NIJKERK — G. F. CALLENBACH

's Heeren vroegste levensjaren

DOOR

GEERTRUIDA

TWEEDE DRUK

NIJKERK — G. F. CALLENBACH

's HEEREN VROEGSTE LEVENSIJAREN.

Reeds vroeger heb ik u de Kerstgeschiedenis verteld; thans wil ik trachten u iets mede te deelen over de jeugd van onzen Heiland.

De eerste gebeurtenis, die wij na Zijne geboorte vermeld vinden, is de besnijdenis, die plaats had op den achtsten dag, en bij welke gelegenheid Hem de naam *Jezus* gegeven werd.

Toen de engel Gabriël aan Maria verscheen, om haar de geboorte van Gods Zoon aan te kondigen, had hij gezegd: „Gij zult Zijnen naam heeten *Jezus*”. Gij weet zeker wel dat deze naam beteekent: *Zaligmaker*. Het is de heerlijkste naam, die er ooit op aarde gegeven is.

„Geen naam is er zoeter en beter voor 't hart;
Hij balsemt de wonden en heelt alle smart.”

Nog veel meer namen draagt de Heere Jezus. Hij wordt genoemd: Christus, de Messias, Immanuel; ja, ik zou er u nog veel meer kunnen zeggen. Maar geen is er zoo schoon als de dierbare naam: Jezus.

Veertig dagen nadat de Zaligmaker was geboren, ging Maria, volgens de wet van Mozes, naar Jeruzalem om daar in den tempel haar kindeke aan God

toe te wijden en den Heere een offer te brengen.

Iedere Joodsche vrouw moest, veertig dagen na de geboorte van een zoon, den Heere een offer brengen; was zij rijk, dan gaf zij een éénjarig lam; was zij arm, dan mocht zij een paar tortelduiven geven. Zooals wij weten, behoorde de moeder van den Heere Jezus niet tot de rijken dezer aarde.

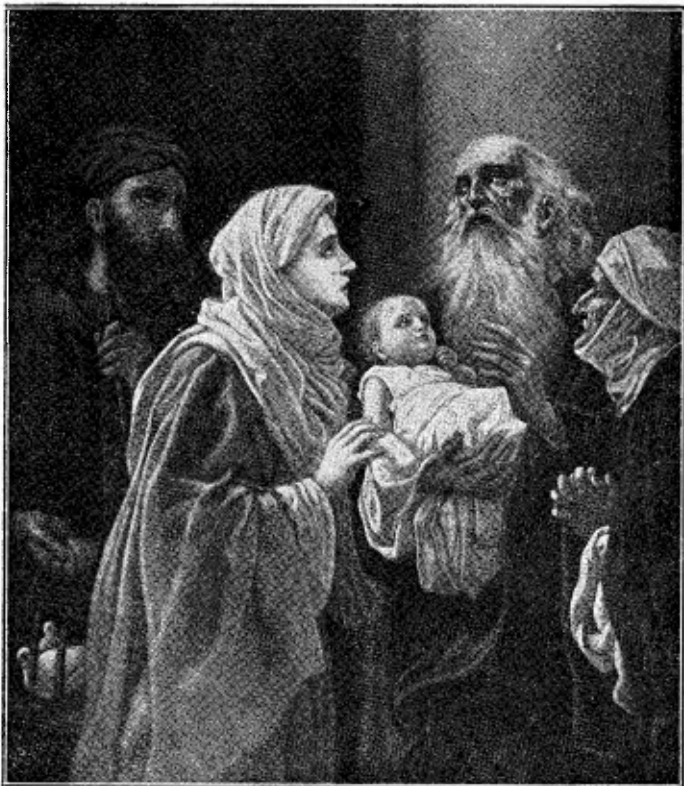
Maria ging dus met Jozef en het kindeke, van Bethlehem naar Jeruzalem. Door de verschillende voorhoven heen, die den tempel omringden, begaven zij zich naar de plaats, die voor zulke offers was aangewezen. Niemand was er, die in dit nederige kind den Messias zou herkend hebben; ook was de geboorte des Heeren alleen maar aan de herders verkondigd. En de Joden, dit weet gij immers wel, verwachtten een Messias, die als een aardsch koning zou komen, vol pracht en majesteit, om het volk van Israël te verlossen van zijne onderdrukkers; een Messias, die hen weer tot een machtig volk zou verheffen. Maar zulk een Verlosser, die in armoede zou geboren worden, die arm zou worden om ons rijk te maken, dien verwachtten zij niet, en dien begeerden zij ook niet.

En toch, — toch was er iemand in den tempel, die in dit kind den Zaligmaker der wereld erkende. —

Toen Maria met haar zoon in de armen den tempel binnentrad, kwam daar opeens een eerwaardige grijsaard hun te gemoet.

Het was de oude *Simeon*. Wij lezen van hem in den Bijbel, dat hij rechtvaardig en godvreezend was en dat hij de vertroosting Israëls verwachtte. Bid-dend zag hij uit naar de komst van den Verlosser.

En de Heere had zijne gebeden verhoord en hem beloofd dat hij den Christus zien zou, eer hij stierf. Hij was al zeer oud geworden; — nog had de Heere Zijne belofte niet vervuld. Maar Simeon ge-

loofde vast dat God hem den wensch van zijn hart zou geven.

Hij wist het zeker, dat hij vóór zijn dood den Heere Jezus nog zou zien.

Gods Geest vervulde Simeons hart en geleidde

hem naar den tempel, op denzelfden dag en op hetzelfde oogenblik dat Maria gereed stond haar offer te brengen. Daar ziet hij de moeder en het kind; vol vreugde neemt hij het in zijne armen en roept uit: „Nu laat gij, Heere, Uwen dienstknecht gaan in vrede, naar Uw woord; want mijne oogen hebben Uwe zaligheid gezien, die gij bereid hebt voor het aangezicht van al de volken; een licht tot verlichting der heidenen en tot heerlijkheid van uw volk Israël.”

Vol verwondering zagen Jozef en Maria tot den vromen grijsaard op, die in heilige verrukking het kind Jezus aan zijn hart drukte. Weder begon hij te spreken, maar nu tot Maria, aan wie hij voor-spelde, dat niet alle menschen dit kind later als hun Zaligmaker zouden erkennen. Velen zouden Hem verwerpen en daardoor verloren gaan; en eenmaal zou er ook een zwaard gaan door Maria's ziel. Dit laatste beteekende dat Maria eenmaal, als de Heere Jezus lijden en sterven moest, veel smart en droefheid zou ondervinden. Niet alleen Jozef en Maria hoorden de woorden van Simeon; nog eene andere was er, die met blijdschap dit alles gehoord en gezien had, en die ook den Heere Jezus als den Zaligmaker beleed. Het was *Anna*, de profetes; eene hoogbejaarde weduwe. Den Heere te dienen was haar lust en haar leven geworden; dagelijks was zij in den tempel, vastende en biddende. Hoe groot was nu hare vreugde bij het zien van den Heiland. Zij sprak dan ook van Hem tot allen, die in Jeruzalem Zijne komst verwachtten.

Gij ziet dus, mijne kinderen, dat er nu reeds

eenige vrome Israëlieten waren, die wisten dat de Messias geboren was; spoedig zou deze blijde boodschap ook onder de heidenen bekend worden.

Op zekeren dag kwamen er te Jeruzalem eenige vreemdelingen aan. Men kon aan hen zien, dat zij een verre reis gemaakt hadden; waarschijnlijk kwamen ze uit Perzië of Arabië. Wat kwamen zij doen, en wat vroegen zij toch, waardoor ieder, die het hoorde, ontstelde? Luistert, dan zal ik het u vertellen.

Deze mannen, die zeker veel wisten van de sterrenkunde, hadden in hun vaderland een groote en vreemde ster aan den hemel gezien, in de richting van het Joodsche land. Nu geloofden de menschen in dat verre land, dat, wanneer er zulk eene bijzondere ster verscheen, er een groot koning geboren werd. Ook wisten zij dat de Joden zulk een koning verwachtende waren. Zelfs onder de heidenen waren er velen, die in stilte hoopten op een Verlosser, die hun den weg tot het ware geluk zoude aanwijzen. Dit alles wist de Heere en daarom bestuurde Hij het zóó, dat deze mannen die groote en moeielijke reis door de woestijn ondernamen om dien Koning te zoeken. Zij waren maar altijd voortgegaan in de richting, die de ster aanwees.

Zoo kwamen zij eindelijk te Jeruzalem. Dit was immers de hoofdstad van het land der Israëlieten; — dáár was zeker alles in feestgewaad ter eere van deze groote gebeurtenis. — Hoe werden zij teleurgesteld! Geen feestgedruisch; geen blijde gezichten. Niets van alles, wat zij zich hadden voorgesteld.

Konden zij zich dan zóó bedrogen hebben? Was

dan hun lange tocht vergeefs geweest? Misschien, en dit hoopten zij vurig, was die Koning dan wel op een andere plaats geboren; vol verlangen vroegen zij dus aan de inwoners van Jeruzalem: „Wáár is de geboren Koning der Joden, want wij hebben Zijne ster gezien in het Oosten.” Ieder ontstelt op het hooren van deze vraag, maar het meest van allen koning Herodes. En geen wonder. Want hij onderdrukte het Joodsche volk op een vreeselijke wijze, deed allerlei gruwelen en wist heel goed dat men gaarne van hem ontslagen zou zijn.

Toen deze wreedaard nu hoorde dat er een Koning der Joden geboren was, vreesde hij, dat deze hem wel eens van den troon zoude kunnen verdringen. Daarom vroeg hij aan de Schriftgeleerden, waar de Messias, dien zij verwachtten, geboren moest worden. En toen zij hem nu antwoordden: „Te Bethlehem,” liet hij de Wijzen uit het Oosten in zijn paleis komen. Nu deed hij alsof hij zelf ook gaarne den jonggeboren Koning wilde gaan aanbidden en vroeg aan de Wijzen of zij, bij hun terugkeer uit Bethlehem, nog eens bij hem wilden komen, om hem alles te vertellen. Die huichelaar! hij wilde het kindeke dooden en daarom moest hij de plaats, waar het was, nauwkeurig weten. De Heere God waakte echter over Zijn heilig kind.

Vol hoop verlieten de vreemdelingen Jeruzalem; hoe groot was hunne vreugde, toen zij, buiten de poort der stad gekomen, de ster weêr zagen. En die ster ging hun vóór en bleef staan boven de plaats, waar het kindeke was, boven den stal van Bethlehem. Hoe geheel anders was alles, dan deze mannen zich

voorgesteld hadden. Geen koninklijke pracht, geen hofstoet, geen feestvreugde; armoede en ontbering en stille vrede omringden den jeugdigen Koning. Maar toch was er iets, dat geheel Goddelijk en heerlijk was; een schitterende ster, die de woning van het kindeke aanwees. Zij gingen dan ook vol geloof den nederigen stal van Bethlehem binnen en vonden daar Jozef en Maria en het kindeke. En nedervallende hebben zij Jezus aanbeden en hem koninklijke hulde toegebracht. Zij brachten de schatten, die zij bij zich hadden, te voorschijn en legden de kostbaarste geschenken aan Zijne voeten neder: goud, wierook en mirrhe. De wensch van hun hart was vervuld; ook voor de heidenen was het Licht der wereld opgegaan. Zeker zullen zij bij hunne terugkomst in hun vaderland tot hun volk gesproken hebben van den Verlosser. Met blijdschap konden zij nu de verre reis weder aanvaarden. Zij overnachtten te Bethlehem en zouden den volgenden dag over Jeruzalem terugkeeren, om aan Herodes hun wedervaren te vertellen.

In dien nacht maakte God echter aan deze mannen in een droom bekend, dat zij langs een anderen weg naar het Oosten moesten terugkeeren. Zóó vrijdelde de Heere dus de booze plannen van Herodes. Met angstig verlangen wachtte hij dag aan dag op de Wijzen, maar toen zij niet terugkwamen, begreep hij, dat zij reeds vertrokken waren. Zij hadden niet aan het verlangen van Herodes kunnen voldoen na de aanwijzing Gods. Hij ontsteekt in woede. Den Koning der Joden had hij willen dooden; nu zal hij toch zijn vreeselijk plan vol-

voeren. Hij geeft aan eenige zijner soldaten bevel om naar Bethlehem te gaan en aldaar alle kinderen beneden de twee jaar te vermoorden. Dan zou het kind Jezus, zoo dacht hij, zeker niet ontkomen. Dezelfde God echter, die aan de wijzen den weg had gewezen, dien zij moesten gaan, verscheen ook aan Jozef in den droom, zeggende dat hij zoo spoedig mogelijk met het kind Jezus en Zijne moeder moest vluchten naar Egypte. En eer nog de dienaars van Herodes in Bethlehem waren aangekomen, was Jozef met zijn gezin op weg naar het vreemde land, en gered van het dreigend gevaar.

Niet lang na hunne vlucht weêrgalmden Bethlehems velden en straten van de jammerkreten der onschuldige kinderen en hunner ongelukkige moeders. Hartverscheurend waren die kreten, maar de mannen van Herodes kenden geen mededoogen en de koning zelf verblijdde zich bij de gedachte dat hij nu vast en zeker ook den jonggeboren Koning der Joden gedood had. Maar hij had niet met God gerekend. Hij had er niet aan gedacht dat God Zijn heilig kind zou beschermen en dat Hij ook het onschuldig vergoten bloed zou wreken.

Korten tijd na deze gruweldaad werd Herodes zelf door eene vreeselijke ziekte aangetast. Booze zweren bedekten zijn gansche lichaam en zijne ledematen werden verlamd. Een ondraaglijke lucht omgaf hem, zoodat niemand hem kon verzorgen. Eindelijk stierf hij onder de grootste pijnen.

Zijn dood maakte een einde aan het verblijf van Jozef en de zijnen in het vreemde land. Een engel des Heeren verscheen hem in den droom en sprak

tot hem: „Sta op, neem het kindeken en zijne moeder tot u, en trek in het land Israëls; want zij zijn gestorven, die de ziel des kindekens zochten.” Dit was een verblijdende tijding voor Jozef en Maria. Nu konden zij weer terugkeeren naar hun vaderland. Naar Bethlehem durfden zij echter niet te gaan, want dit lag in Judea en over Judea regeerde Archelaüs, een zoon van Herodes, die maar al te veel op zijn vader geleek. Weder deed de Heere aan Jozef een openbaring in den droom om hem te kennen te geven, dat hij gaan moest naar Galiléa. In dit deel van het Joodsche land lag de aan Jozef en Maria zoo welbekende stad Nazareth.

Hier namen zij hunne woonplaats en bracht dus de Heere Jezus Zijne jeugd door. Het was maar een kleine en onaanzienlijke plaats; zóó veracht zelfs bij de menschen, dat een spreekwoord uit die dagen luidde: „Kan uit Nazareth iets goeds komen?” Voor ons echter is Nazareth van groote beteekenis; daar woonde onze Heiland; daar groeide Hij voorspoedig op; daar leerde Hij zich in stille afzondering voorbereiden voor Zijne hooge bestemming. Heerlijk lag Nazareth, in een der schoonste streken van het Joodsche land, op een heuvel, van waar men een verrukkend uitzicht had over het lager gelegen land. In het vruchtbare dal, aan den voet van de hoogte, groeiden welig allerlei boomen en planten en op korten afstand verhief zich de berg Thabor.

Toch waren de bewoners van het stadje weinig ontwikkeld; vandaar het spreekwoord dat ik u zoo even noemde. Maar het huisgezin, waarin Jezus opgroeide, was zeker een der beste en gelukkigste. Zijne

moeder kent gij, de godvreezende, stille en geloovige Maria. Van Jozef, den pleegvader van het kind Jezus, weten wij, dat de Heere hem menigmaal in den droom Zijnen wil en weg bekend maakte, en dat hij in gehoorzaamheid aan Gods bevelen wandelde.

Hoewel ook Jozef van koning David afstamde, leefde hij in nederige omstandigheden. Als timmerman moest hij door den arbeid zijner handen in de behoeften van zijn huisgezin voorzien.

In deze omgeving nu wies het kind Jezus op, en werd gesterkt in den geest en vervuld met wijsheid, en de genade Gods was over hem.

Toen de Heere Jezus den leeftijd van twaalf jaren bereikt had, namen zijn ouders hem mede naar Jeruzalem, om aldaar het Paaschfeest te vieren. Dat feest duurde zeven dagen en de meeste Israëlieten trokken dan in feestelijke optochten naar de heilige stad, waar de tempel stond. Daar vierden zij dan de gedachtenis van hun uittocht uit Egypte. Geheel Jeruzalem was in feestgewaad, en ieder huis was als een herberg, gevuld met gasten. Met blijdschap en dankbaarheid werden dan Gods groote daden besproken en herdacht en in den tempel werden den Heere tallooze offers gebracht. Van Noord en Zuid, van Oost en West kwamen de blijde scharen van feestgangers door de verschillende poorten Jeruzalem binnen.

Aan zulk een optocht naar de Godsstad deel te nemen was voor de Israëlieten reeds een genot. Ieder was in een feestelijke stemming; de zorgen en moeiten des levens waren vergeten. Van alle kanten kwamen zich gedurig nieuwe feestgangers

bij den optocht voegen en in alle steden en dorpen, die zij doortrokken, werden zij met gejuich begroet. Onder vroolijk psalmgezang trokken zij voorwaarts. Hier en daar (want zulk een tocht duurde soms verscheidene dagreizen) legerde men zich bij frissche bronnen, onder schaduwrijke boomen. Men kon dan uitrusten en zich verkwikken met den voorraad van spijs en drank, dien men had medegenomen. De rijken deelden van hun overvloed mede aan de armen, en de ouden aan de jongeren, zoodat niemand gebrek had. Na genoten rust zette men de reis weer voort tot eindelijk Jeruzalem in het gezicht kwam. Dan was de blijdschap onbeschrijfelijk, vooral van hen, die voor de eerste maal die heilige stad aanschouwden.

En hoe zal 't het kind Jezus te moede zijn geweest, toen hij daar op het gebergte de schoone stad en op het hoogste gedeelte daarvan de witte muren van den tempel zag blinken? Dat was het huis Zijns Vaders, daar werd Hij gediend en geëerd, daar behoorde ook Zijn kind, daar ging Zijn jeugdig hart naar uit.

Gaat ook uw hart uit naar de vreeze Gods, mijne kinderen? Hebt gij God lief? Er is geen grooter voorrecht, dan reeds vroeg den Heere te kennen en te dienen. Want Hij heeft beloofd: „Die Mij vroeg zoeken, zullen Mij vinden.”

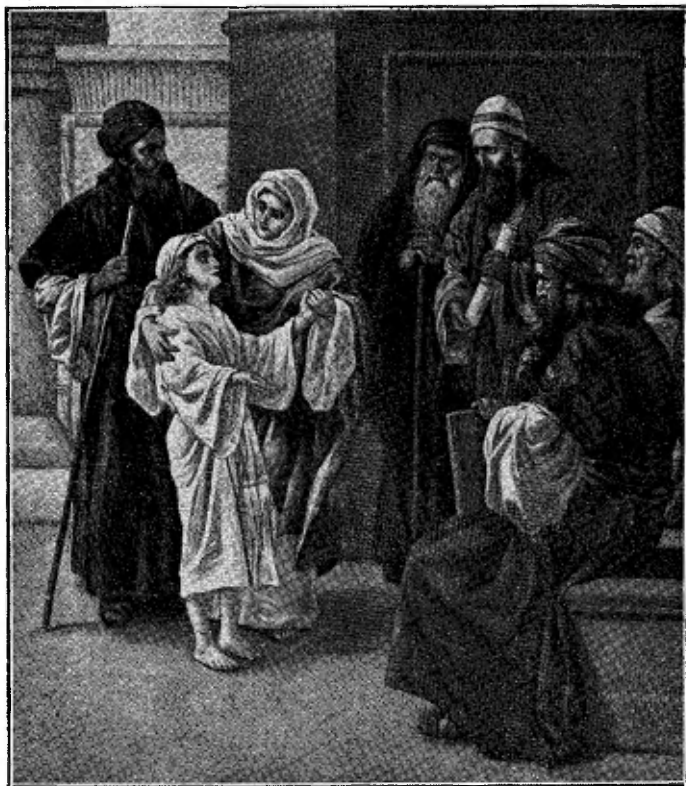
Ook daarin heeft de Heere Jezus ons een voorbeeld nagelaten.

Nadat de feestweek was afgelopen, keerden de feestgangers naar hunne woonplaatsen terug. De stad werd weer rustig en ledig, maar aan de

poorten vereenigden zich de vrienden en bekenden om gezamenlijk den terugtocht aan te nemen. Ook Jozef en Maria keerden naar Nazareth terug, maar zonder Jezus. In het gewoel en gedruisch der menigte zagen zij Hem niet en zij hoopten en dachten dat Hij zich in het gezelschap van familie of vrienden zou bevinden. Een geheele dagreize trokken zij voort, zonder hem te vinden. Toen begonnen zij ongerust te worden, en zij besloten om maar weer naar Jeruzalem terug te keeren. Al zoekende kwamen zij dus na een dag weder in de stad, die zij nog zoo kort geleden met zoo veel vreugde hadden begroet. Thans waren zij in groote zorg en droefheid over het kind Jezus; overal zochten zij, maar te vergeefs.

Het was nu al twee dagen dat zij Hem gemist hadden; wij kunnen ons voorstellen hoe zij op dien derden dag gansch Jeruzalem doorwandelden; overal vragende en angstig rondziende. Eindelijk denken zij aan den Tempel; zou het kunnen zijn dat het kind Jezus zich daar bevindt? Zij richten hunne schreden naar een der voorhoven van het heilige gebouw, waar de schriftgeleerden de wet van Mozes uitleggen. En dáár, in het midden van die eerwaardige mannen, zit het twaalfjarige kind. Met aandacht luistert Hij naar hetgeen deze Leeraren zeggen. Soms doet Hij een vraag, die toont hoe diep Hij nadenkt, dan weêr geeft Hij een antwoord, waarover allen zich verwonderen. Hier gevoelde Hij zich tehuis; men kon het Hem aanzien en toen Jozef en Maria Hem daar zagen, werden zij verslagen en zeiden tot Hem: „Kind, waarom hebt gij

ons zoo gedaan? zie, uw vader en ik hebben u met angst gezocht." Maar Jezus zeide tot hen: „Wat is het, dat gij mij gezocht hebt? Wist gij niet, dat ik moet zijn in de dingen mijns Vaders?" Zij begrepen het niet, het woord, dat Hij tot hen sprak. Later

zouden zij het beter verstaan. Zijns vaders wil was nu reeds Zijn lust en aan Hem zou Zijn leven gewijd zijn. Toch ging de Heere Jezus gewillig met Zijne moeder en Jozef mede uit den tempel en uit

Jeruzalem naar het kleine Nazareth. Daar bleef Hij hun onderdanig. In alle dingen, ook als kind, was de Heere Jezus volmaakt. Hij was Zijnen ouders, hoewel Hij als Gods zoon boven hen stond, in alles gehoorzaam. Hoeveel te meer moeten wij, die zoover beneden onze ouders staan, hen dan eeren. Indien gij God liefhebt, eert gij uwen vader en uwe moeder; het zal u altijd ten zegen zijn.

Van Jezus' jeugd deelt de Bijbel ons niets meer mede. Dit alleen weten wij nog: „Hij nam toe in wijsheid, en in grootte, en in genade bij God en de menschen.” Van kind werd hij jongeling en van jongeling man. In alles werd Hij aan de menschen gelijk, uitgenomen de zonde. Volmaakt rein en onbesmet was Zijn leven. Van dat leven op aarde kan ik u nu niet meer vertellen. Misschien doe ik dat later eens. Thans is de Heere Jezus in heerlijkheid gezeten aan Zijns Vaders rechterhand in den hemel. Hij ziet en kent ons. Hij weet of er ook in onze jeugdige harten eene begeerte is, om, al is het dan in veel zwakheid, Zijn beeld hier op aarde te dragen. Uit ons zelve kunnen wij dat niet, maar de Heere zal ons helpen als wij het Hem vragen. Moge ons gebed dan maar gedurig zijn: „Heere, vernieuw mijn hart, opdat ik doe wat U behaagt.”
